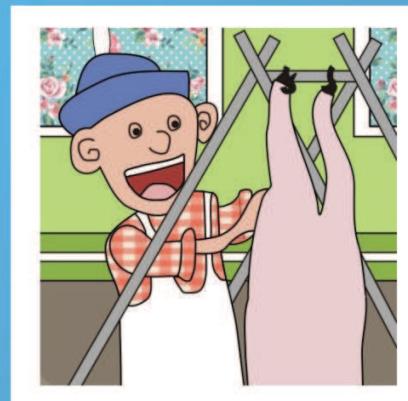

МИТОВИ И ЧИЊЕНИЦЕ О ПОЉОПРИВРЕДИ = У ЕУ =

★ УВОД ★

Једна од најважнијих политика ЕУ је свакако заједничка пољопривредна политика, што се види и према проценту буџета који се на нивоу ЕУ издаваја за ову политику. Међутим, у Србији постоји доста нејасноћа о томе шта нам доноси процес преговарања у овој области и шта је то што чека српског сељака при уласку у ЕУ. Најчешћи митови су настали управо у области пољопривредне производње, па данас можемо чути да ћемо када уђемо у ЕУ морати да се одрекнемо чварака, кајмака, да нећемо моћи да печемо ракију, да ће бити забрањен свињоколь и разне друге предрасуде.

У нашем истраживању митова о ЕУ, који се односе на пољопривреду, обухватили смо три региона: Краљево, Нови Пазар и Зајечар. Дошли смо до закључка да се предрасуде о ЕУ не разликују у многоме у зависности од региона, али смо ипак издвојили нека од њих. Оно што треба напоменути је однос великих пољопривредних произвођача и оних који се баве интензивном производњом. Наиме, они немају проблем са посматраним митовима јер су схватили да такозвана "три К" (квалитет, квантитет и континуитет) једино мерило и правило како стићи до успеха и опстати на тржишту.

Код пољопривредника је присутна и заблуда која се односи на то да ће уласком у ЕУ доћи до уништавања српског сељака и српске пољопривреде, јер ће постати неконкурентни на тржишту. Међутим, истина је да је пољопривредна политика ЕУ једна од најзначајнијих када је у питању издавање из буџета ЕУ, да ће за Србију као и за остале земље које су прошле процес придруживања бити урађен модел поступног повећања подстицаја у пољопривреди, према моделу који се у ЕУ примењује за нове државе чланице. Успешност тога модела можемо видети и на примеру Летоније у периоду непосредно пре (када се њен пољопривредни сектор постепено прилагођавао) и након приступања (2000 – 2007) где се реални доходак пољопривредника који ради пуно радно време у пољопривреди утроствручио.

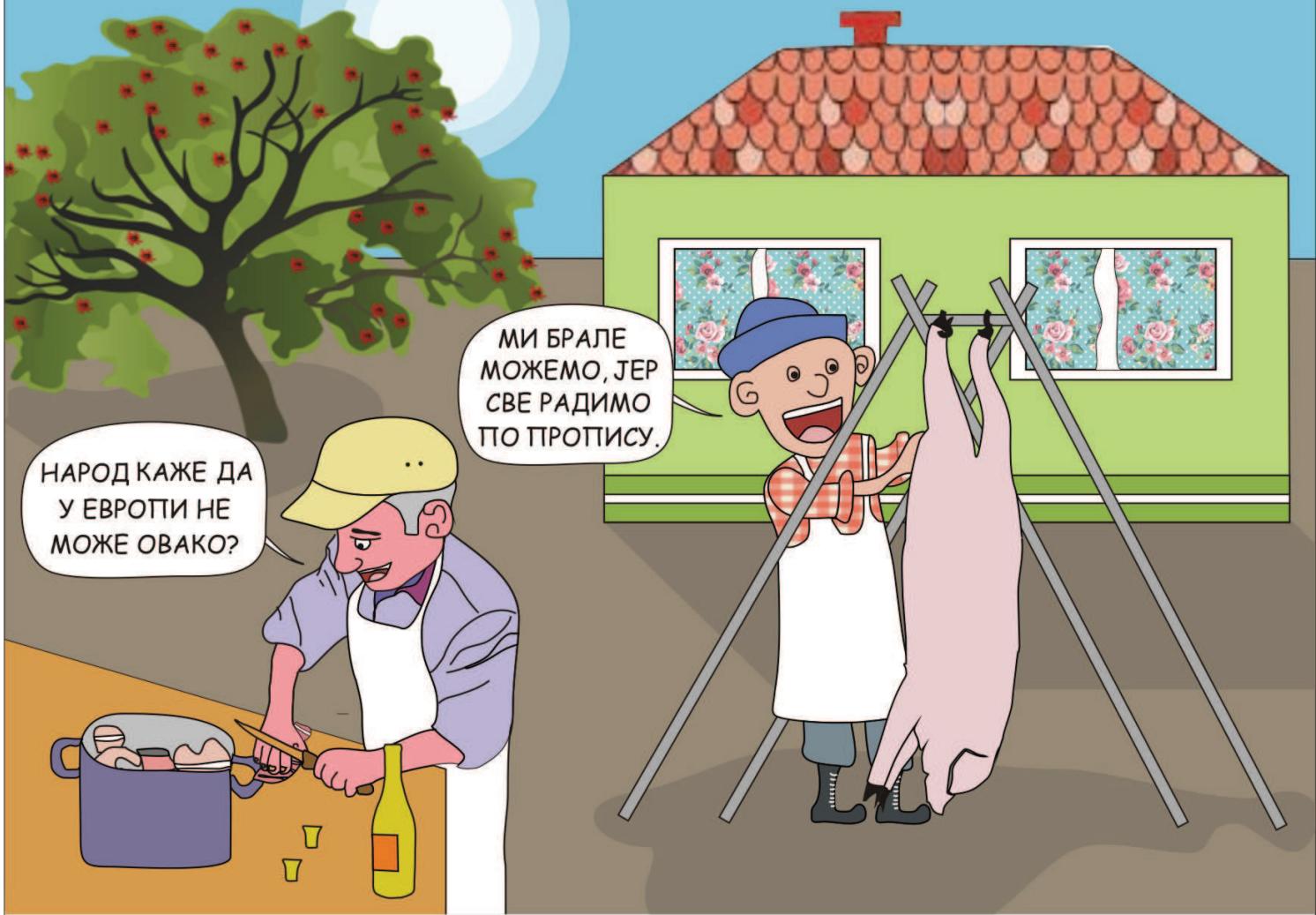
ТРАДИЦИОНАЛНА ПРОИЗВОДЊА СИРА И КАЈМАКА

Нема опасности да ће уласком у ЕУ доћи до забране производње традиционалних пољопривредних производа од млека – сира и кајмака. Никаква посебна правила неће важити за домаће тржиште, али је јасно да ће морати да се спроводе домаћи прописи које сада углавним нико и не поштује, што подразумева и испуњавање основних хигијенских услова. Продаја на пијацама ће морати да буде у далеко бољим хигијенским условима од оних који су данас просечно присутни. То свакако није додатан трошак за пољопривредног произвођача, већ за власника пијаце, што су у нашем случају углавном локалне самоуправе. Уколико пољопривредни произвођач жели да производи за извоз у неку од земаља ЕУ, биће потребно да се држи хигијенских стандарда. Такође ће бити потребно и спровођење тестирања животиња од којих се добијају производи намењени даљој продаји. Само здраве животиње су гаранција да је храна која од њих потиче безбедна за исхрану.

ПЕЧЕЊЕ РАКИЈЕ

Веома је присутан и мит да ће уласком у ЕУ бити забрањено пећење ракије у домаћинствима на селу. То је велика заблуда, уласком у ЕУ ништа се неће променити по питању пећења ракије за сопствене потребе. Међутим, уколико пољопривредник жели да ракију продаје на тржишту или пијаци, мораће да испоштује одговарајуће прописе који се пре свега тичу заштите потрошача. Да би се нашла на тржишту, ракија ће морати да буде произведена и декларисана у складу са прописима Европске уније. Ракија за тржиште треба да буде хигијенски произведена и правилно декларисана по питању састава, како би била безбедна за потрошаче.

СВИЊОКОЉ

Прописи Европске уније не забрањују свињокољ, као што се обично мисли у Србији. Уколико је месо предвиђено за сопствене потребе и није намењено за продају на тржишту, онда је доволјно тестирати узорак на заразне болести. Тада поступак је обавезан и по садашњим прописима Републике Србије. Биће могуће производити чварке и остале прерађевине за сопствене потребе када постанемо земља чланица.

Ситуација је другачија уколико су производи намењени даљој продаји. Пољопривредници треба да гарантују за сигурност хране коју износе на тржиште, уз већ постојећу бригу за здравље животиња и њихову добробит. При клању ће бити обавезно омамљивање како се животиња не би непотребно мучила. Постојећи прописи у нашој земљи већ сада предвиђају ту праксу при свињокољу.

ОБЛИК И ВЕЛИЧИНА ВОЋА И ПОВРЋА

Код поједињих пољопривредних производа који се баве воћарством или повртарством, постоји мит о обавезној производњи поврћа и воћа одговарајућег облика и величине у Европској унији. Заблуда иде чак и до нагађања о конкретним размерама које треба да испуњавају шаргарепа или краставац да би могли да се продају на тржишту земаља чланица. Истина је да у земљама чланицама не постоји нити државна, нити обавеза коју прописује Европска унија о класификацији и сортирању производа по величини или облику. Савремени производи су увидели погодности приликом пласмана различитих класа производа одговарајућим купцима, па из тог разлога врше сортирање.

ПОЉОПРИВРЕДНЕ ЗАДРУГЕ

Код пољопривредних производа у Србији се све чешће јавља један нови мит. Говори се о томе да ће пољопривредни производи силом постати чланови нових пољопривредних задруга. Ово је још једна у низу предрасуда и заблуда о начину организовања пољопривредне делатности у Европској унији. Због погодности које за пољопривреднике доносе задруге, потребно је подстицати удружилање, али не силом, већ на начин који пољопривредници сами желе и прихватају. У Европској унији су скоро сви пољопривредници добровољно чланови задруга. Задругарство није обавеза већ погодност коју већина пољопривредника користи за повећање својих прихода и развој свог газдинства.

НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА:

Evropski pokret
Srbija
Kraljevo

ПАРТНЕРИ:

Regionalna agencija za razvoj istočne Srbije
Regional Development Agency Eastern Serbia

Evropski pokret
Srbija
Novi Pazar

Пројекат се финансира из буџета
Републике Србије-Канцеларија за
Европске интеграције